

KOMUNA // WARSZAWA

informacja prasowa
07.10.2013 r.

KOMUNA// WARSZAWA

RE//MIX
finał

Iwona Pasińska: 26, 27.10   Conrad Drzewiecki
Komuna// Warszawa: 3.11   Living Theatre
Monika Strzępka
& Paweł Demirski: 10.11   Dario Fo
Weronika Szczawińska: 17.11   Lidia Zamkow
Edyta Kozak: 23, 24.11   Jérôme Bel
Magdalena Zielińska: 25, 26.11   Jérôme Bel ANEKS
Karol Radziszewski
& Dorota Sajewska: 7, 8.12   Jerzy Grotowski

Finał zakończy premiera książki pod redakcją
Doroty Sajewskiej i Tomusza Platy
wydanej przez Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego,
Wydawnictwo Krytyki Politycznej i Komuna// Warszawa

**26.10—
8.12.2013**

KOMUNA// WARSZAWA
ul. Lubelska 30/32, Warszawa
bilety: 10/15 zł

Logo of the Ministry of Culture and National Heritage, the National Centre for Culture, the National Theatre, and other cultural institutions. Website: www.komuna.warszawa.pl

Już pod koniec października KOMUNA//WARSZAWA zaprasza na FINAŁ RE//MIXÓW – sześciotygodniowy festiwal, który zakończy czwarty i ostatni sezon cyklu RE//MIX. Ponad 40 artystów sztuk performatywnych (reżyserów teatralnych, aktorów, tancerzy, muzyków, kompozytorów) po raz ostatni w KOMUNIE//WARSZAWA pokłoni się swoim mistrzom.

W programie: pięć premier, dwanaście pokazów oraz powtórki wybranych, powstałych w poprzednich sezonach remiksów.

Na FINAŁ złożą się prace: Iwony Pasińskiej, KOMUNY//WARSZAWA, Moniki Strzępki & Pawła

Demirskiego, Weroniki Szczawińskiej, Edyty Kozak, Magdaleny Zielińskiej, Karola Radziszewskiego & Doroty Sajewskiej.

Artystami-guru, którzy ciągle i nadal prowokują młodszych kolegów i koleżanki, będą: choreograf, reformator baletu **Conrad Drzewiecki**, kultowa amerykańska grupa performerów **Living Theatre**, skandalista-noblista **Dario Fo**, pierwsza polska rozpoznawalna wśród mas reżyserka teatralna **Lidia Zamkow**, chuligan i filozof tańca **Jérôme Bel** oraz legenda polskiego teatru **Jerzy Grotowski**

FINAŁ zakończy premiera książki pod redakcją Doroty Sajewskiej i Tomasza Platy wydanej przez Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego, Wydawnictwo Krytyki Politycznej oraz Komunę/Warszawa.

O CYKLU

Trwający od 2010 roku cykl RE//MIX to premierowe produkcje odnoszące się do klasycznych dzieł, przede wszystkim z dziedziny teatru i tańca, literatury i filmu. Pierwowzory, niektóre lekko już zapomniane, niegdyś zmieniły świadomość osób dziś zajmujących się „dziwnym” teatrem – interdyscyplinarnym, poszukującym, sytuującym się na pograniczu teatru wizualnego, performance art, sztuk plastycznych i działań społecznych. Tworzą swoisty kulturowy kanon, określają gust i styl, są autodefinicją własnych źródeł i inspiracji – punktami odniesienia.

Remiks to pojęcie zapożyczone z muzyki: oznacza utwór powstały w wyniku przetworzenia innego utworu. Nie jest po prostu „interpretacją”, wykonaniem oryginału nowymi środkami wyrazu czy w nowej aranżacji. Choć może zawierać oryginalne fragmenty (tzw. sample), to są one jedynie cytatami. Remiks jest utworem nowym, odnoszącym się treścią lub formą do pierwowzoru, dyskutującym z nim lub na nowo odczytującym.

O FINALE mówi inicjator i pomysłodawca cyklu Tomasz Plata: *Cztery sezony, kilkadziesiąt premier zrealizowanych przez najciekawszych młodych twórców różnych gatunków sztuk performatywnych, od reżyserów teatralnych, przez tancerzy, aż po kompozytorów i muzyków. Projekt RE//MIX stał się doświadczeniem unikatowym. Po pierwsze, pobudził dyskusję na temat stworzenia nowego alternatywnego kanonu, zestawu ikonicznych dokonań z historii teatru awangardowego, tańca współczesnego, sztuki performans oraz okolic. Dzisiaj wiemy, że w takim nieortodoksyjnym kanonie mogą znaleźć się obok siebie John Cage, The Wooster Group, Trisha Brown, Akademia Ruchu. Po drugie, RE//MIXY zintensyfikowały refleksję na temat*

dokumentowania performansu, były świetnym pretekstem, aby wrócić do elementarnych pytań: czy performans można zachować i ponownie go ożywić, w jaki sposób, na jakich zasadach? Wreszcie po trzecie i może najważniejsze, miały RE//MIXY wymiar bardzo praktyczny: kreowały nowe środowisko, kojarzyły ze sobą ludzi, tworzyły przestrzeń, gdzie możliwe stało się porównanie rozmaitych twórczych strategii. Aż tyle udało się wydobyć z prostego pomysłu – by namówić kilku młodych artystów, żeby zechcieli zrobić coś ze swoimi ulubionymi performansami. Czas to podsumować.

PROGRAM FINAŁU RE//MIXÓW 26 października – 8 grudnia 2013

26, 27 października 2013, godz. 19.30

Iwona Pasińska
OSTATNIA NIEDZIELA
RE//MIX Conrad Drzewiecki
premiera: 26 października 2013

choredywagacja: Iwona Pasińska
tekst: Radek Wysocki
kompozycja dźwięku: Hanka Klepacka; współautor: Bartłomiej Sowa
producent: Alina Kubiak
występują: Iwona Pasińska, Mikołaj Mikołajczyk

*Twa Ostatnia Niedziela...
Czemuś nie poszedł dalej?
Czemuś taniec i balet...
Spakował w garb.
Twa Ostatnia Niedziela...
Wielki Finał na szczycie...
To był zenit Twój? Czy Cię...
Ogarnął strach?
(słowa Radek Wysocki)*

Iwona Pasińska wychowała się na micie Mistrza Drzewieckiego, z którym jako I solistka Polskiego Teatru Tańca mogła się spotkać w czasie jego pracy nad spektaklami *Śmierć Izoldy* i *Pieśń Roksany*. Zderzenie mitu z realiami było zaczątkiem myślenia o prawdziwej roli Drzewieckiego na polskiej scenie tańca. Bezapelacyjnie wielbiony i stawiany za wzór formy i treści, Mistrz na lata zakleszczył taniec w estetyczno-koncepcyjnej pułapce, z której sam nie chciał lub nie mógł się otrząsnąć. Tworząc normy nadawcze, stworzył jednocześnie normy odbiorcze. Uzus widowni nie pozwolił Mistrzowi i wciąż nie pozwala jego następcom wyrwać się z ustalonych na polskim gruncie ram teatru tańca. Skłania również do refleksji nad tym, co za tą formą stoi.

W 1986 roku podczas Spotkań Baletowych w Łodzi Drzewiecki zaprezentował przedstawienie premierowe *Ostatnia niedziela*. Wygwizdane, wybuczone, zakwestionowane, było pierwszą porażką w życiu Mistrza. Ukazywało jednocześnie, że eksperyment wykraczający poza stosowane

przez Drzewieckiego konstrukcje był trudniejszy dla Mistrza niż kontynuacja drogi gwarantującej chwałę.

Iwona Pasińska – teatrolog, doktor nauk humanistycznych, choreograf, tancerz, absolwentka Państwowej Szkoły Baletowej im. F. Parnella oraz Uniwersytetu A. Mickiewicza w Poznaniu (Katedra Dramatu i Teatru), gdzie na studiach doktoranckich kontynuowała badania w obszarze ekspresji ciała w teatrze współczesnym. Od kilku lat autorskie projekty realizuje w grupie Movements Factory. Stale współpracuje z teatrami dramatycznymi, operowymi i alternatywnymi (jako choreograf lub dramaturg ruchu współpracowała m.in. z Igorem Gorzkowskim, Marcinem Liberem, Piotrem Kruszczyńskim, Natalią Babińską, Claudią Castellucci, Andrzejem Dziukiem). Bada ruch w przestrzeniach wszelkiego rodzaju widowisk. Przez lata była tancerką Polskiego Teatru Tańca Ewy Wycichowskiej (I solistka w latach 1997–2008). Tam też debiutowała jako choreograf.

Mikołaj Mikołajczyk – tancerz, choreograf, reżyser. Ukończył Państwową Szkołę Baletową w Poznaniu, studiował na UAM socjologię i historię sztuki, pracował w wielu polskich i zagranicznych teatrach, m.in. Wrocławskim Teatrze Pantomimy Henryka Tomaszewskiego, Polskim Teatrze Tańca (Ewy Wycichowskiej), Teatrze Wielkim w Poznaniu, Badisches Staatstheater w Karlsruhe. Współpracował w wieloma artystami, realizując się jako twórca spektakli baletowych i dramatycznych. Od lat zajmuje się również realizacją autorskich koncepcji. Wśród nich na szczególną uwagę zasługuje monodram *Tryptyk* składający się z trzech pełnospektaklowych części – *Waiting*, *Z Tobą chcę oglądać świat*, *Plaisir D'amour*. Często pracuje jako choreograf w teatrach dramatycznych i operowych, współpracując z czołowymi polskimi reżyserami (m.in.: Maja Kleczewska, Krzysztof Warlikowski, Piotr Kruszczyński, Małgorzata Dziewulska, Grzegorz Jarzyna). W 2012 przygotował re//mix poświęcony Henrykowi Tomaszewskiemu. Z Mistrzem Drzewieckim spotkał się w latach dziewięćdziesiątych na deskach Poznańskiej Opery.

Conrad Drzewiecki (1926–2007) – mistrz świata baletu, bez którego historia nie zapisałaby kart rozdziału o polskim teatrze tańca. Choreograf, tancerz, pedagog, nazywany reformatorem polskiego baletu. Przełom lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych Drzewiecki spędził za granicami kraju, głównie we Włoszech i Francji, gdzie zdobywał kolejne stopnie i szlify w metodyce oraz teorii tańca klasycznego, jazzowego, współczesnego i etnicznego. W 1973 roku powołał Polski Teatr Tańca, którym kierował do 1987 roku. Kontynuował w nim własne myślenie o teatralnym tańcu. Repertuar teatru szybko wchłonął wcześniejsze prace Drzewieckiego, wśród których znalazły się: *Pawana na śmierć Infantki*, *Cudowny mandaryn*, *Adagio na smyczki i organy*, *Wariacje 4:4*. Szczególnym przedsięwzięciem Drzewieckiego w jego własnym teatrze były wieczory polskie. Ich specyfika zasadzała się na korzystaniu w pracach wyłącznie z polskiego tworzywa. Poszukiwania tożsamości narodowej wyznaczały jeden z ważnych tropów twórczości Drzewieckiego.

3 listopada 2013, godz. 17.00

**KOMUNA//WARSZAWA
PARADISE NOW?**

RE//MIX Living Theatre
premiera: 3 listopada 2013

reżyseria: KOMUNA//WARSZAWA
występują: KOMUNA//WARSZAWA

Komuna// Warszawa przypomni jeden z najważniejszych spektakli teatru politycznego – *Paradise Now!* The Living Theatre. Zdjęcia nagich aktorów nawołujących do anarchistycznej rewolucji tutaj i teraz są ikonami rewolty lat 60.

Od premiery *Paradise Now!* minęło 45 lat – Komuna// Warszawa sprawdza, co się zmieniło od tego czasu w teatrze i w polityce. Co jest prawdą w artystycznym zaangażowaniu, a co spektaklem dla publiczności? Czy sztuka partycypacyjna ma sens? Jak sztuka nie zmienia świata?

The Living Theatre niedawno został eksmitowany ze swojej siedziby w Nowym Jorku. Judith Malina – liderka grupy – trafiła do domu opieki. Odwiedziliśmy ją tam i zapytaliśmy, czym jest Raj i jak do niego trafić...

The Living Theatre – alternatywny teatr założony w 1947 roku przez aktorkę Judith Malina oraz poetę, malarza i performerę Juliana Becka w Nowym Jorku. Działania grupy służyły z bezkompromisowości, awangardowej estetyki, eksponowania cielesności oraz pracy kolektywnej. Ich największe dzieło *Paradise Now*, wystawione w 1968 roku w Awinionie, doprowadziło do zamieszek. Spektakle teatru były radykalne, niosły anarchizujące i pacyfistyczne przesłanie. Za teoretyczną podstawę dla działań teatru posłużył zbiór esejów *Teatr i jego sobowtór* Antonina Artauda. The Living Theatre znacząco wpłynął na awangardowy ruch teatralny. Spektakl *Mysteries and Smaller Pieces* w roku 1964 zapoczątkował w teatrze awangardowym rozwój idei współuczestnictwa widza w spektaklu, koncepcja rozwijana jest do dziś przez teatry na całym świecie. W latach 60. nadrzędnym celem The Living Theatre stało się przekształcenie społeczeństwa z rywalizującej, hierarchicznej struktury w zwartą, współpracującą grupę ludzi. Spektakle miały być impulsem do nadchodzącej przemiany społecznej.

10 listopada 2013, godz. 19.00

Monika Strzępka & Paweł Demirski
DARIO FO PRZESŁAŁ INSTRUKCJE
RE//MIX Dario Fo

premiera: 16 grudnia 2012, KOMUNA// WARSZAWA
koncepcja: Strzępka&Demirski
na scenie: Paweł Demirski, Agnieszka Kwietniewska, Andrzej Kłak
muzyka: Jan Suświłło
współpraca: Iwona Kaszkowiak
partner: Teatr Polski we Wrocławiu

Dario Fo, pisarz, reżyser teatralny, kompozytor i satyryk stał się inspiracją dla Moniki Strzępki i Pawła Demirskiego. Większość prac włoskiego noblisty poruszała tematy polityczne i społeczne – bliskie są mu idee komunizmu i anarchizmu. W sztukach często posługiwał się wywodzącą się z *commedia dell'arte* sztuką improwizacji. Twórcy remiksu zderzają ze sobą włoskie i polskie podejście do lewicowości. W charakterystyczny dla siebie sposób krytykują instytucje państwowe oraz polski system wspierania kultury. Nie brakuje jednak w tym spektaklu autoironii – dostaje się zarówno prawicy, jak i lewicy, ponieważ głównym celem jest obnażenie mechanizmów funkcjonowania współczesnej kultury.

Monika Strzępka – reżyserka teatralna. Zasłynęła przedstawieniami teatralnymi realizowanymi w ramach duetu Strzępka&Demirski. Jej specjalnością jest teatr krytyczny, często opowiadający o ekonomicznych, historycznych i mentalnych uwarunkowaniach polskich konfliktów. Od roku 2006 tworzy duet realizatorski wraz z Pawłem Demirskim i reżyseruje jego dramaty, m.in. *Dziady. Ekshumacja* w Teatrze Polskim we Wrocławiu, *Niech żyje wojna!!!*, *Był sobie Andrzej Andrzej Andrzej i Andrzej* w Teatrze Dramatycznym im. J. Szaniawskiego w Wałbrzychu, *Tęczowa Trybuna 2012*, *Courtney Love* w Teatrze Polskim we Wrocławiu, *W imię Jakuba S.* w Teatrze Dramatycznym im. G. Holoubka w Warszawie. W styczniu 2011 oboje otrzymali Paszporty „Polityki” za rok 2010 w kategorii Teatr.

Paweł Demirski – dramaturg i dramaturg. Jest autorem kilkunastu dramatów, m.in.: *From Poland with Love*, *Dziady. Ekshumacja* wg *Dziadów* Adama Mickiewicza, *Niech żyje wojna!!!*, inspirowanego powieścią Janusza Przymanowskiego *Cztery pancerni i pies*, *Był sobie Andrzej Andrzej Andrzej i Andrzej*, *Tęczowa Trybuna 2012*, *W imię Jakuba S.* W sezonie 2007/2008 dramaturg-rezydent w TR Warszawa. W lutym 2011 roku nakładem wydawnictwa „Krytyki Politycznej” ukazał się zbiór dramatów Demirskiego *Parafrazy*.

Dario Fo (ur. 1926) – włoski satyryk, autor sztuk teatralnych, reżyser teatralny oraz kompozytor, w 1997 otrzymał Nagrodę Nobla w dziedzinie literatury. Najbardziej znanym przedstawieniem Fo stało się *Mistero Buffo (Komiczne Misterium)*. Sztuka opierała się na monologach łączących średniowieczne historie z tematami politycznymi. Przedstawienie wystawiono 5000 razy. Kilka razy widzów zebrało się tak wielu, że występy organizowano na stadionach sportowych. *Mistero buffo* przetłumaczono na ponad 30 języków. Należy też do przeciwników Silvia Berlusconi, którego krytyce poświęcił jedno ze swoich nowszych przedstawień, *Anomalo Bicefalo*.

17 listopada 2013, godz. 19.00

Weronika Szczawińska
2 ALBO 3 RZECZY, KTÓRE O NIEJ WIEM
RE//MIX Lidia Zamkow

premiera 8–9 września 2012
reżyseria: Weronika Szczawińska
tekst, dramaturgia: Agnieszka Jakimiak
występują: Natasza Aleksandrowitch, Piotr Wawer jr

Jedną z najważniejszych zmian, jakie zaszły w polskim teatrze ostatnich lat, było pojawienie się stosunkowo licznej grupy reżyserujących kobiet. Zjawisko to, szeroko dyskutowane, uważane za wyjątkowe, sytuuje się jednak w szarej strefie naszej teatralnej tradycji i pamięci. „Reżyserki” jawią się jako wytwór enigmatycznych lat po przełomie, funkcjonują w oderwaniu od historii rodzimej sztuki scenicznej, anektując teren wciąż jeszcze kojarzony bardziej z dyskursem emancypacyjnym i polami wykluczeń niż z tak zwanym głównym nurtem, którego idiom określa przecież szereg nazwisk wielkich mistrzów i związanych z nimi hierarchii władzy. Pojawienie się nowych „reżyserek” na scenach poprzedzała działalność zaledwie kilku artystek, którym udało się przedrzeć do oficjalnego obiegu. Lata wcześniejsze, lata przed latami dziewięćdziesiątymi, to obszar niepamięci i informacyjnego szumu. Nie jest to szczególnie zaskakujące w kulturze teatralnej, której jeden z najważniejszych, awangardowych manifestów głosi, że „jesteś czymś synem”. A przecież istniały. Reżyserowały, były dyrektorkami teatrów i pedagożkami, brały udział w publicznej debacie. Ich ślady giną jednak w teatralnych archiwach i dawnych periodykach. Wyparte z oficjalnych historii polskiego teatru pojawiają się czasem w indeksach, nawiasach; na marginesie, w przypisie i podpisie. Wydaje się, że – wzorem historyczek sztuki – warto zadać sobie pytanie, czy istniały „dawne mistrzynie”. Z informacyjnego szumu da się wyłowić jedno szczególnie intrygujące nazwisko – Lidii Zamkow.

Projekt remiksu opartego na poszukiwaniu śladów twórczości Lidii Zamkow to próba wyprawy artystyczno-badawczej wiodącej w zapomniane dekady polskiego teatru. Próba zbadania samej potrzeby posiadania artystycznej „bohaterki”. Podejmujemy tę wyprawę z całą świadomością, że możemy nie znaleźć tego, co znaleźć by się chciało. Przeszłość nie była ani dobra, ani zła. Przeszłość to po prostu inny kraj. Chcemy go odwiedzić, żeby przekonać się, czy istnieje tam bardziej coś niż nic. Poskładać portret (lub może portrety) z dwóch albo trzech rzeczy, które wiedzieć możemy.

Weronika Szczawińska – reżyserka, dramaturżka, kulturoznawczyni, tłumaczka, doktorantka w Instytucie Sztuki Polskiej Akademii Nauk. W ostatnich latach zrealizowała spektakle: *Białe małżeństwo* na podstawie dramatu Tadeusza Różewicza; *Moja pierwsza zjawa* na podstawie opowiadania Sławomira Mrożka; *Jak być kochaną* według tekstu Agnieszki Jakimiak; *Kamasutra. Studium przyjemności* według autorskiego scenariusza pisanego wraz z Bartoszem Frąckowiakiem. Współautorka i dramaturżka projektów: *W pustyni i w puszczy*. *Z Sienkiewicza i z Innych* oraz *Komornicka. Biografia pozorna*. W sezonie 2005–2006 aktorka warszawskiego teatru fizycznego Studium Teatralne. Autorka cyklu wykładów „Scena powidoków. Pamięć w teatrze” (Instytut Teatralny w Warszawie, 2009). Współpracowała z pismami poświęconymi kulturze i sztuce („Dialog”, „Didaskalia”, „Teatr”, „Res Publica Nowa”, „Ha!art”, „Dramatika”).

Lidia Zamkow (1918–1982) – przed wybuchem wojny studiowała medycynę, od roku 1944 występowała w teatrze. W 1946 roku zdała eksternistyczny egzamin aktorski w ZASP-ie, a dwa lata później ukończyła studia na Wydziale Reżyserskim PWST w Warszawie. W roku 1949 związała się z Teatrem im. Słowackiego w Krakowie, gdzie była aktorką i reżyserką, w latach 1953–1954 kierowała Teatrem Wybrzeże w Gdańsku, a w latach 1954–1957 występowała i reżyserowała w Teatrze Wojska Polskiego (obecnie Dramatycznym) w Warszawie. Później przez kilka lat była związana ze Starym Teatrem w Krakowie, a potem reżyserowała w warszawskim Teatrze Studio. W latach 1950–1953 była pedagogiem krakowskiej PWST.

23, 24 listopada 2013 godz. 19.30

Edyta Kozak

Moje własne interview@Fanny Panda

RE//MIX Jérôme Bel

premiera: 23 listopada 2013

choreografia: Edyta Kozak

Francuski choreograf Jérôme Bel, zwany również filozofem tańca, po raz czwarty był głównym gościem festiwalu, którego pomysłodawczynią i dyrektorem artystycznym jest Edyta Kozak. W swojej twórczości Bel traktuje teatr jako fenomen społeczny. Wypracowanie ruchu do perfekcji nie leży w polu jego zainteresowań. Ciało jest dla niego polem, w którym ścierają się siły społeczne, polityczne i estetyczne.

Moje własne interview@Fanny Panda

E.K. Dlaczego wybrałaś na re//mix Jérôme'a Bela?

F.P. Coraz bardziej interesuje mnie sam człowiek, artysta – coraz mniej jego praca. Bel jest dla mnie niekomfortowy, podniecający, kontrolowanie nieobliczalny, prawie każda jego praca wywołuje u mnie tę samą reakcję „You... bastard”, zastawia sidła w miejscach, w których wydaje się, że nic już nie można upolować... Chcę pofantazjować z kimś, o kimś, kto mnie tyle lat trzyma w napięciu.

E.K. Co cię interesuje w pracach J.B.?

F.P. To, co mnie szczególnie interesuje, to fenomen powstawania narracji. Pomimo że sam Bel ucieka od opowiadania historii, to ją tworzy, i mimo że świadomie jej unika – to ona rozsadza jego spektakle. Sztuka bardzo się skompresowała, muzyka – ruch – światło – technologia – filozofia – psychologia stała się jednym. Bel jest mistrzem tej kompresji. Tzw. *story telling* w świecie tańca uważane są za coś gorszego, a ja myślę, że mają niezwykłą moc i dużą siłę oddziaływania na widza. W tragediokomedii, którą tworzy Bel, potrzebny jest kozioł ofiarny, u niego kozłem jest widownia. Łapie ją w pułapkę, obdzierając z czarnych myśli, głupoty, dąży do wyrwania jej z wygodnickiego znieczulenia emocjonalnego...

E.K. Czy macie jakieś punkty wspólne?

F.P. Niewiele, ale coś się znajdzie: chcemy być sławni i bogaci – choć on już jest ☺; nie stworzymy nowej choreografii, ale jej kontekst; nie używamy, bo nie znosimy tzw. nowych technologii; byliśmy w mistycznym miejscu narodzin sztuki tańca – Czidambaram w Indiach; uwikłania polityczne i społeczne na pierwszy rzut oka są nam obce, są tymczasowe i mówią o pewnym okresie, wycinku życia, nas interesuje najpierw człowiek; doświadczenie rodzica – i on, i ja mamy córki; starting point/pozycja wyjściowa do poszukiwania tańca: prawie w tym samym czasie zrezygnowaliśmy z tego, czym się zajmowaliśmy... byliśmy przecież tancerzami.

E.K. A co dzieli?

F.P. Wielkość budżetów; geograficzne i kulturowe uwarunkowania: on z racjonalnej Francji, ja z narodu opanowanego przez emocje, kompleksy i ambicje ☺; no i starting point/pozycja wyjściowa do poszukiwania tańca: on był słabym tancerzem, ja byłam utalentowaną solistką – ciekawi mnie, co nas pierwotnie zmotywowało do rezygnacji z tego, czym się zajmowaliśmy... mnie z pozycji baleriny, jego z pozycji tancerza grupowego.

E.K. Kim jest Fanny Panda w twojej pracy?

F.P. Spektakl *Jérôme Bel* wyniósł go do sławy – dlaczego? Nie dlatego że tancerz oddawał moc na scenie, ale dlatego, że w tytule jest jego imię i nazwisko, dzięki czemu wszyscy go zapamiętali ☺. Jest mistrzem PR. Tak naprawdę to możliwość przyjrzenia się sobie jako Fanny Pandzie, która zrodziła się w okresie szczególnym dla mojej intuicji i rozwoju. Chcę wrócić do tego okresu, ale nie poprzez powrót do przeszłości, tylko przez wewnętrzny stan otwartości na intuicję i kreatywność, które pamiętam z tego okresu.

E.K. O czym będzie twój re//mix ?

F.P. Dla mnie to będzie rodzaj spotkania Fanny Pandy z **Jérômeem Belem**. O wszystko, co zrobił Bel, jestem zazdrosna, uwielbiam go i nie znoszę zarazem, jego talent, arogancję, pewność wyborów; myślę, że gdybym urodziła się we Francji, miałby we mnie konkurentkę.

Edyta Kozak – tancerka, choreografka, kuratorka i organizatorka wielu wydarzeń w obszarze tańca współczesnego.

Obecnie dyrektor Międzynarodowego Festiwalu Tańca Współczesnego Ciało/Umysł, twórca Fundacji Ciało/Umysł. Absolwentka Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej i Akademii Muzycznej (obecnie Uniwersytet Muzyczny im. Fryderyka Chopina) w Warszawie. Była solistką Teatru Wielkiego w Warszawie i Stadttheater w Bernie pod dyrekcją François Klause. Jest jednym z najbardziej spektakularnych przykładów zerwania z baletem klasycznym i zwrócenia się w stronę tańca współczesnego, aż do fascynacji jego formami eksperymentalnymi i konceptualnym nurtem nie-tańca. Artystka jest laureatką wielu nagród i stypendiów, m.in. nagrody indywidualnej Ministra Kultury (1996) oraz za upowszechnianie sztuki tańca (2003).

Jérôme Bel mieszka w Paryżu, pracuje na całym świecie. Jest jednym z najważniejszych współczesnych artystów tańca, badającym granice i wciąż pytającym o istotę teatralnego przedstawienia. Jego pierwszy spektakl, *nom donné par l'auteur* (1994) to choreografia przedmiotów. Kolejny, *Jérôme Bel* (1995), opiera się na całkowitej nagości wykonawców. W *Shirtology* (1997) w centrum uwagi znajduje się aktor ubrany w kolejne warstwy koszulek. W *The Show Must Go On* (2001) spotyka się dwudziestu wykonawców, dziewiętnaście popowych piosenek i jeden DJ. W roku 2004 Bel został zaproszony do produkcji utworu do baletu Opery Paryskiej *Veronique Doisneau*. Otrzymał nagrodę Bessie Award za przedstawienia *The Show Must Go On* w Nowym Jorku w 2005 roku. W 2008 Jérôme Bel i Pichet Klunchun otrzymali nagrodę Routes Princess Margriet za Różnorodność Kulturową (nagroda Europejskiej Fundacji Kulturalnej). Swoją najnowszą sztukę *Disabled Theater* stworzył wspólnie z Teatrem HORA – najbardziej znanym szwajcarskim teatrem tworzonym przez osoby niepełnosprawne intelektualnie.

25, 26 listopada 2013, godz. 19.00

Magdalena Zielińska
ROZBIERZ SIĘ, ALBO NIE, JA TO ZROBIĘ
RE//MIX Jérôme Bel – aneks

premiera: 25 listopada 2013
choreografia: Magdalena Zielińska

Zarówno słowa, jak i ubrania stanowią ważne elementy formy wyrazu jednostki. Jérôme Bel za pomocą T-shirtów pokazał, jak wpływa na nas kapitalizm i siła sloganu. Nasze ciała poddane wpływowi popkultury i wystawione na zewnętrzne spojrzenia łączą w sobie sferę publiczną z prywatną. Bawełniane koszulki pozwolą zderzyć na ciałach performerów intymne potrzeby młodych ludzi z ambicjami narzucanymi przez otoczenie.

Magdalena Zielińska – performerka, studentka Akademii Teatralnej, członkini kolektywu Performeria Warszawy, z którym współtworzy działania performatywne w przestrzeni miejskiej. Działała i współprowadziła warsztaty m.in. w Łazienkach Królewskich, skłocie Syrena i na berlińskim Weddingu na zaproszenie Krytyki Politycznej. Prezentowała swój performans na otwarciu wernisażu sztuki w czasie Festiwalu Sztuki 3M.

7, 8 grudnia 2013, godz. 19.00

Karol Radziszewski, Dorota Sajewska
KSIĄŻE
RE//MIX Jerzy Grotowski

premiera: 7 grudnia 2013
reżyseria: Karol Radziszewski
scenariusz: Dorota Sajewska
obsada: Paweł Tomaszewski, Agnieszka Podsiadlik, Klara Bielawka i inni

Czy jesteśmy dziś w stanie powiedzieć coś o Grotowskim jako o osobie? Czy też tę fundamentalną dla współczesnych sztuk performatywnych postać całkowicie strawił już mit? Być może jedynym wyjściem jest spojrzenie z ukosa – przez pryzmat aktorów Twórcy Laboratorium, a w szczególności – Ryszarda Cieślaka. Aktora, którego *Książę Niezłomny* był przełomem w sztuce aktorskiej, a zarazem aktora, bez którego sam Grotowski z pewnością nie stałby się tak radykalny wobec ciała. Dlaczego więc Grotowski wyniósł najpierw Cieślaka na szczyt, a następnie porzucił niczym niepotrzebnego kochanka? Chcemy przyrzeć się temu momentowi zerwania – przełomowi lat 70. i 80., kiedy Grotowski powoli odsuwał swojego aktora od Teatru Źródeł, a sam Cieślak zaczął szukać własnej drogi, prowadząc w kraju i za granicą liczne staże, kursy i ćwiczenia aktorskie.

Dorota Sajewska – dramaturg, autorka scenariuszy teatralnych i tekstów o teatrze, tłumaczka współczesnych sztuk niemieckich oraz teoretycznych tekstów teatralnych. Studiowała polonistykę i germanistykę na Uniwersytecie Warszawskim oraz komunikację kulturową, teatrologię i nowszą literaturę niemiecką na Uniwersytecie Humboldtów w Berlinie. W latach 2008–2012 zastępca dyrektora artystycznego i dramaturg Teatru Dramatycznego w Warszawie. Wykłada w Instytucie Kultury Polskiej UW. Autorka książek *Chore sztuki. Choroba/tożsamość/dramat* (Księgarnia Akademicka, 2005) oraz *Pod okupacją mediów* (Książka i Prasa, 2012).

Karol Radziszewski – twórca fotografii, filmów wideo, instalacji, autor projektów interdyscyplinarnych. Absolwent Wydziału Malarstwa warszawskiej ASP. Wydawca i redaktor naczelny magazynu „DIK Fagazine”. Laureat Paszportu Polityki (2009). Jego prace były pokazywane m.in. w Narodowej Galerii Sztuki Zachęta, Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, Muzeum Sztuki w Łodzi, Muzeum Współczesnym Wrocław, Muzeum Narodowym w Warszawie, CSW w Warszawie, Kunsthalle Wien, Museum of Contemporary Art Vojvodina w Nowym Sadzie, National Brukenthal Museum w Sibiu, New Museum w Nowym Jorku, Cobra Museum w Amsterdamie oraz na Biennale w Pradze, Biennale of Young Artists w Tallinie, New York Photo Festival w Nowym Jorku i Biennale Sztuki Mediów WRO.

Projekt dofinansowany przez Urząd m.st. Warszawy oraz ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Projekt finansuje m.st. Warszawa

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

instytut muzyki i tańca

KOMUNA// WARSZAWA (ul. Lubelska 30/32, Warszawa)

26 października – 8 grudnia 2013

<http://komuna.warszawa.pl>

dojazd z Centrum tramwajami linii 7, 8, 22 i autobusem 517

(przystanek al. Zieleniecka)

lub kolejką SKM (stacja Warszawa Wschodnia).

BILETY: 10/ 15 zł

KONTAKT DLA MEDIÓW:

Marzena Izenberg, marzenaizenberg@gmail.com, 509 918 590

INSTYTUT SZTUK
PERFORMATYWNYCH

